

Na temelju članka 50. Statuta Hrvatske Zajednice tehničke kulture i članka 18. Odluke o ustanovljenju javnih priznanja Hrvatske zajednice tehničke kulture, Izvršni odbor Hrvatske zajednice tehničke kulture na sjednici održanoj 20. prosinca 2013. donosi

Pravilnik o počasnim zvanjima Hrvatske zajednice tehničke kulture

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim pravilnikom se uređuju kriteriji dodjeljivanja, načina isticanja, postupak dodjele, sadržaj, izgled i oblik diplome i kolajne dobitnika počasnih zvanja Hrvatske zajednice tehničke kulture (u daljnjem tekstu: Zajednice), koja se dodjeljuju za osobite prinose u obavljanju stručnih poslova odgoja, obrazovanja, i osposobljavanja i usavršavanja u tehničkoj kulturi i s njom povezanim temeljnim i srodnim područjima.

Članak 2.

Zajednica za osobite prinose razvitku i unapređenju te za postignuća u znanstvenom i tehničkom opismenjivanju, odgoju, obrazovanju, osposobljavanju i stručnom usavršavanju u tehničkoj kulturi, temeljnim i srodnim područjima, može podijeliti počasna zvanja:

1. Mentor-savjetnik Hrvatske zajednice tehničke kulture
2. Instruktor-savjetnik Hrvatske zajednice tehničke kulture

Članak 3.

Počasna zvanja podjeljuju se pojedincima:

1. izvanškolskog i izvannastavnog tehničkog, tehnološkog, informatičkog, gospodarsko-tehničkog i ekološkog, te prirodoslovnog odgoja, obrazovanja i osposobljavanja djece i mladeži, posebice izraženih sklonosti i sposobnosti, koje je na prijedlog Hrvatske zajednice tehničke kulture donio ministar znanosti, obrazovanja i sporta, a te programe izvode ili o njima skrbe zajednice, savezi tehničke kulture ili Hrvatska zajednica tehničke kulture;
2. tehničkog, tehnološkog, informatičkog i gospodarsko-tehničkog obrazovanja i osposobljavanja građana za koje izvoditelji imaju prethodnu suglasnost Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta,
3. ako obrazovanje i osposobljavanje izvode udruge tehničke kulture, njihove zajednice i savezi, centri tehničke kulture i drugi ustrojstveni oblici zajednica i saveza, te Hrvatska zajednica tehničke kulture;
4. stručnog osposobljavanja i usavršavanja članova udruga tehničke kulture, koje je na prijedlog Hrvatske zajednice tehničke kulture donio ministar znanosti, obrazovanja i sporta i koje izvode udruge, centri tehničke kulture, zajednice i savezi tehničke kulture;
5. stručnog usavršavanja izvršitelja stručnih poslova u tehničkoj kulturi, a poglavito voditelja i suradnika programa, koje je na prijedlog Hrvatske zajednice tehničke kulture donio ministar znanosti, obrazovanja i sporta, a izvode ih zajednice, savezi tehničke kulture ili Hrvatska zajednica tehničke kulture.

KRITERIJI ZA DODJELU POČASNIH ZVANJA

Članak 4.

Počasna zvanja Zajednice dodjeljuju se pojedincima koji su profesionalnim i/ili dragovoljnim radom u duljem razdoblju ostvarili osobite prinose, postignuća i uspjehe trajne vrijednosti kao voditelji i suradnici programa odgoja, obrazovanja, osposobljavanja i stručnog usavršavanja iz članka 3. ovog pravilnika.

Voditeljima i suradnicima izvanškolskih i izvannastavnih aktivnosti djece i mladeži,

obrazovanja i osposobljavanja građana, te stručnog osposobljavanja i usavršavanja članova udruga tehničke kulture dodjeljuje se počasna zvanja iz sljedećih područja:

- filmska i video tehnika, fotografska tehnika, informatika i računalstvo, prirodoslovlje (astronomija, fizika, kemija i dr.), samogradnja u tehničkim športovima, tehničko stvaralaštvo i inventivni rad - modelarstvo, maketarstvo i konstruktorstvo (aerotehnika, astronautika i raketna tehnika, elektrotehnika i elektronika, graditeljstvo, obrada materijala, prometala i prometni objekti, radiotehnika, robotika, strojarstvo, itd.), učeničko zadrugarstvo (radno-tehnički i gospodarsko-poduzetnički odgoj i obrazovanje).

Počasno zvanje Zajednice dodjeljuje se za postignuća i uspjehe u ovim oblicima izvedbe programa:

- kontinuirani rad dragovoljnih interesnih skupina djece i mladeži u izvanškolskim i izvannastavnim aktivnostima bez obzira na mjesto gdje se izvodi, tečajevi, seminari, škole (zimске, ljetne itd.), radionice (kreativne, ogledne i si.), kampovi (obrazovni, istraživački i dr.) i ostali oblici poduke.

Članak 5.

Počasno zvanje može se dodijeliti pojedincu koji je dugogodišnjim dragovoljnim i/ili profesionalnim stvaralačkim, pedagoškim, stručnim, znanstvenim, publicističkim, promidžbenim i organizacijskim djelovanjem i radom postigao iznimna postignuća i uspjehe u jednoj ili u više sljedećih sastavnica odgoja, obrazovanja i osposobljavanja:

1. razvitak i unapređenje edukacijskog pristupa i metodike izvanškolskih i izvannastavnih aktivnosti dragovoljnih interesnih skupina djece i mladeži, poglavito izraženijih sklonosti i sposobnosti, građana i članova udruga i time pridonio pedagogiji slobodnog vremena,
2. izrada za izvedbu odobrenih izvanškolskih i izvannastavnih programa odgoja, obrazovanja, osposobljavanja i usavršavanja u dragovoljnim skupinama djece i mladeži, udrugama tehničke kulture, zajednicama i savezima tehničke kulture te Hrvatskoj zajednici tehničke kulture,
3. izrada za uporabu odobrenih priručnika, didaktičkih i metodičkih materijala i razvitak nastavnih sredstava i pomagala za polaznike i voditelje i suradnike izvanškolskih i izvannastavnih programa,
4. neposredan odgojno-obrazovni odnosno pedagoški rad s dragovoljnim skupinama djece i mladih, građanima, članovima udruga i stručnim osobljem, uključujući i osposobljavanje i stručno usavršavanje voditelja i suradnika.

Počasno se zvanje može dodijeliti voditelju i suradniku čiji su prinosi ove naravi:

1. da njegov prinos edukacijskom pristupu i njegovi programi i pomagala omogućuju te da pedagoški rad izvodi stvaranjem povoljnih odgojno-obrazovnih prigoda za stjecanje aktivnog znanja i vještina, oblikovanje sklonosti i za izražavanje i razvitak sposobnosti za znanstveno- tehničko, radno, kulturno i drugo stvaralaštvo, važnih za:
  - a) usmjeravanje djece i mladeži u izboru obrazovnih programa i zanimanja, te usmjeravanje ostalih polaznika za nastavak obrazovanja i usavršavanja, tehničkog i drugog stvaralaštva i aktivnog bavljenja određenim aktivnostima,
  - b) razumijevanje i stvaralačku primjenu znanstvenih i tehničko-tehnoloških dostignuća u svrhu promicanja tehnološkog razvitka i svekolikog života i rada poštivanjem održivog razvoja,
  - c) razvitak i podizanje razine tehničke kulture građana;
2. da je omogućio i unaprijedio interakciju dragovoljnih interesnih skupina mladih, bez obzira na njihov ustroj i lokaciju, sa školom u smislu svakog organiziranog sustava obrazovanja, znanstvenim i stručnim ustanovama, te udrugama tehničke kulture, odnosno pridonio ustroju mreže suradnje i rada suodgajatelja koji su profesionalno i društveno pozvani i odgovorni za poticanje i potporu razvitka stvaralačkih

- sposobnosti mladih;
3. da je učinkovitost njegovih prinosa posvjedočena vrhunskim postignućima polaznika na državnim i međunarodnim susretima, smotrama, natjecanjima i olimpijadama znanja;
  4. da je postignućima pridonio razvitku obrazovanja u udrugama, centrima tehničke kulture, informatičkim školama i drugim ustrojstvenim oblicima udruga, zajednica i saveza tehničke kulture i u Hrvatskoj zajednici tehničke kulture, kao i postizanju ciljeva i razvitku područja vlastite djelatnosti i tehničke kulture u cjelini;
  5. da su njegovi prinosi priznati u stručnoj javnosti u Republici Hrvatskoj.

Članak 6.

Voditelji i suradnici odgojno-obrazovnih programa koji imaju postignuća iz članka 5. ovoga Pravilnika mogu steći počasno zvanje Zajednice ako ispunjavaju opće uvjete:

1. da su, sukladno članku 14. Odluke o ustanovljenju javnih priznanja Hrvatske zajednice tehničke kulture, stekli stručnu i pedagoško-psihološku spremu propisanu člankom 10. Ili završili programe stručnog usavršavanja iz članka 4. stavak 2. Pravilnika o uvjetima za obavljanje djelatnosti tehničke kulture.,
2. da zbog uspjeha trajne vrijednosti razvitku odgoja i obrazovanja u granama tehničke kulture i u poticanju i njegovanju stvaralačkih sposobnosti uživaju u stručnoj javnosti i tehničkoj kulturi ugled istaknutog stručnjaka za stalno značajan ili izuzetno značajan znanstveni ili pedagoški rad u tehničkoj kulturi i u udrugama tehničke kulture, njihovim zajednicama i savezima
3. da su državljani Republike Hrvatske.

Članak 7.

Mentorom-savjetnikom Zajednice proglašuje se istaknuti voditelj odgojno-obrazovnih programa ili oblika izvedbe tih programa za javno razvidne i u stručnoj javnosti priznate izuzetne uspjehe i stvaralačka postignuća trajne vrijednosti iz članka 5. i pod uvjetima iz članka 6. ovoga Pravilnika, koji ispunjavaju sljedeće posebne uvjete:

1. ima visoku stručnu spremu odnosno završen fakultet i pedagoško-psihološku spremu, ako radi s djecom i mladeži ili visoku stručnu spremu odnosno završen fakultet predviđen programom, ako obrazuje ili osposobljava građane, članove udruga tehničke kulture i stručne osobe u tehničkoj kulturi
2. ima najmanje pet (5) godina kontinuiranog voditeljskog rada u programima iz točke 1.
3. uživa ugled istaknutog stručnjaka u stručnoj javnosti i tehničkoj kulturi
4. ako su polaznici koje je vodio najmanje dva puta osvojili prvo, drugo ili treće mjesto na državnim i međunarodnim smotrama, susretima i natjecanjima u znanju, vještinama i sposobnostima ili ako je objavio najmanje deset (10) stručnih ili tri (3) znanstvena rada u časopisima i zbornicima ili jednu knjigu o obrazovanju u slobodnom vremenu.

Učitelj ili srednjoškolski profesor voditelj izvanškolske i izvannastavne aktivnosti u školi, koji ispunjava uvjete iz prethodnog stavka, može biti proglašen mentorom-savjetnikom Zajednice ako ga je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta unaprijedilo u zvanje mentora.

Članak 8.

Instruktorom-savjetnikom Zajednice proglašuje se istaknuti suradnik odgojno-obrazovnih programa ili oblika izvedbe tih programa za javno razvidne i u stručnoj javnosti priznate izuzetne uspjehe i stvaralačka postignuća trajne vrijednosti članka 5. i pod uvjetima iz članka 6. ovoga Pravilnika, koji ispunjava sljedeće posebne uvjete:

1. ima završenu srednju ili višu školu i stečenu pedagoško-psihološku spremu ako radi s djecom i mladeži ili završenu srednju ili višu školu predviđenu programom bez propisane pedagoško-psihološke spreme ako radi s građanima i članovima udruga tehničke kulture
2. ima najmanje deset (10) godina kontinuiranog rada kao suradnik u programima iz točke

1. ovog članka,
3. uživa ugled istaknutog suradnika u javnosti i tehničkoj kulturi
4. ako su polaznici programa u kojima je bio suradnikom najmanje dva puta osvojili prvo, drugo ili treće mjesto na državnim i međunarodnim smotrama, susretima i natjecanjima u znanju, vještinama i sposobnostima.

III. POSTUPAK DODJELE POČASNIH ZVANJA

Članak 9.

Izvršni odbor Zajednice prigodom odlučivanja o objavljivanju raspisa za dodjelu javnih priznanja, počasnih zvanja i Nagrade svake godine, utvrđuje najveći broj osoba koji se te godine može proglasiti mentorom-savjetnikom i instruktorom-savjetnikom Zajednice. Godišnje se mentorom-savjetnikom može proglasiti najviše sedam (7) voditelja, a instruktorom-savjetnikom najviše deset (10) suradnika. Prijedlog za počasna zvanja ističe se temeljem javnog raspisa

Članak 10.

Pismeno obrazloženje prijedloga za dodjelu počasnog zvanja mora sadržavati podatke o predloženoj osobi (ime, prezime, jedinstveni matični broj građana, adresa prebivališta i radnog mjesta, mjesto i datum rođenja, najviša završena školska sprema i zvanje te naziv radnog mjesta), kratak životopis, iscrpan opis i prosudbu sveukupnog profesionalnog i/ili dragovoljnog djelovanja te postignuća ili prinosa u programima odgoja, obrazovanja, osposobljavanja djece i mladeži odnosno u programima obrazovanja građana i/ili programima obrazovanja i osposobljavanja članova udruga tehničke kulture i/ili programima stručnog usavršavanja nositelja stručnih poslova u tehničkoj kulturi, glavne priznate odgojno-obrazovne, stručne pedagoške, znanstvene, organizacijske i promidžbene prinose, a u sažetku jasno istaknute razloge i okolnosti zbog kojih se predlaže. Uz prijedlog se prilažu sljedeći dokazi:

1. preslika svjedodžbe kojom se dokazuje stečena uža stručna i/ili pedagoško-psihološka sprema
2. popis izvanškolskih i izvannastavnih programa i oblika odgoja, obrazovanja, osposobljavanja i stručnog usavršavanja propisanih ovim Pravilnikom čijim je bio voditeljem ili suradnikom
3. popis polaznika programa koje je vodio ili u kojima je surađivao, a koji su na državnim smotrama, susretima i natjecanjima u znanju i sposobnostima te na sličnim međunarodnim manifestacijama osvojili prvo, drugo ili treće mjesto s točnim navodom naziva manifestacije i godinom održavanja
4. popis primijenjenih inovacija nastavnih pomagala s preslikama isprava o autorstvu i zaštiti
5. bibliografija objavljenih znanstvenih i stručnih radova o izvanškolskom i izvannastavnom obrazovanju (obrazovanju u slobodnom vremenu) s preslikama naslovnih stranica
6. popis dragovoljnih i/ili profesionalnih dužnosti u tehničkoj kulturi s naznakom mandata
7. preslika isprave Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta o imenovanju savjetnikom za učitelje i srednjoškolske profesore voditelje izvanškolskih i izvannastavnih programa u osnovnim, srednjim i drugim učilištima.

Članak 11.

Nositeljima počasnih zvanja Zajednice diplome i kolajne uručuju se na prigodnoj svečanosti.

IV. SADRŽAJ, IZGLED I OBLIK DIPLOME I KOLAJNE

Članak 12.

Proglašenim nositeljima počasnog zvanja uručuje se diploma i kolajna s otisnutim likom Isidora Kršnjavog. Mentoru-savjetniku Zajednice pripada diploma s naznakom područja za koje se podjeljuje otisnuta na pergamentu i uložena u kožni omot i zlatna kolajna s ugraviranim likom Isidora Kršnjavog. Instruktoru-savjetniku Zajednice pripada diploma s naznakom područja za koje se podjeljuje otisnuta na odabranom papiru i uložena u ovitak i srebrna kolajna s ugraviranim likom Isidora Kršnjavog.

Članak 13.

Sadržaj i oblik diplome i sadržaj, oblik, težinu, način izrade i opremu kolajne nositeljima počasnih zvanja potanje utvrđuje Izvršni odbor na prijedlog Odbora za javna priznanja, počasna zvanja i nagrade Hrvatske zajednice tehničke kulture.

V. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 14.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se na web stranici Hrvatske zajednice tehničke kulture (www.hztk.hr).

Predsjednik
Prof. dr. sc. Ante Markotić